

DZIENNIK LWOWY

ORG

NAKL.

Kraków

P.F.

Biblioteka Uniwersyt.

POLYALISTYCZNEJ

K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZ.: ARTUR W. HAUSNER.

CENA PRENUMERATY:
W Lwowie miesięcznie 480 Mk., z dostawą do domu 500 Mk., na prowincyi 500 Mk., za granicą 700 Mk.

CENA ODBIORU:
Odbiorca miejscowy i zamieszkały: Za 1 w. rz. n. p. 1-eg. oglosz. zwykł. (za 1-ty tydzień) 50 Mk. Za wiersz w nadmiarze 1 nieokreśl. 50 Mk. Za 1 wiersz po kronice i komunikatów 100 Mk. Za wiersz przed kroniką i raportem 140 Mk. Za wiersz na 1-zej stronie 20 Mk. Drobne ogłoszenia na 10 Mk. Za kupno, sprzedaż 10 Mk. Paski na kolumnach tekstowych po cenie „Nadzwyczajnej”.

Odbiorca na niedzielę i święta z 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagran. o 100 pr. 4-ty tydzień.

Adres Red. i Adm. Lwów, Sykstuska 21. Tel. Nr. 24
Cena pojed. egz. na całym obszarze Polski

20 Mk.

Wiec pracowników państw. -- zakazany!

Sprawa wsch. Małopolski.

W piśmiach ustawicznie pojawiają się najfantastyczniejsze wiadomości o stanie tej sprawy na gruncie polityki międzynarodowej i zależnie od kolportowanych plotek pojawiają się to ukraińskie, to znów polskie głosy oświetlające je z różnego stanowiska. Pod wpływem też tych zagranicznych wiadomości uznaje się raz tę sprawę za niezwykle pilną, to znów za mogącą spocząć.

Dla nas załatwienie tej trudnej kwestyi nabiera szczególnej doniosłości z pobudek wewnętrznej natury. Istniejący stan zapalny, administracya nie dorastająca wielkości zadania, rządzenie więzieniem i represjami, oto motywy, które wołają coraz potężniejszym głosem o wejście na drogę łagodzenia konfliktów, o opracowanie projektów, które w odpowiednim momencie mogłyby być podstawą porozumienia. Rozwiązanie kwestyi narodowej na tym, jak na każdym terenie, może nastąpić jedynie w drodze porozumienia. Niestety warunki dzisiejsze nie sprzyjają takiemu porozumieniu, jakkolwiek przyjęłoby się platformę rokowań, bo po stronie polskiej nie ma nikogo, kto by się zgodził na wyłączenie Galicyi wschodniej z granic państwa, a po stronie ukraińskiej nie znajduje się nikt, kto by w granicach Polski ten kraj chciał pozostawić. Jak długo ten stan trwa, wszelkie dyskusye na ten temat mają charakter jedynie teoretyczny. Nie mniej jednak przeprowadzone być muszą, tem więcej, bo urobione pojęcia wymagają koniecznej korektury. Przede wszystkim oswojono się z pojęciem Galicyi wschodniej, jakgdyby to był kraj o zdecydowanie jednolitem obliczu narodowym, czy gospodarczym i pod tym względem stanowił jakąś całość, a zapomniano, że jest on terenem przenikania dwóch narodów sąsiadujących z sobą, jest ich pograniczem, które samo w sobie nie stanowi problemu ani ukraińskiego, ani polskiego. Punkty ciężkości tych problemów, z których drugi jest w stadium korzystnego rozwiązania, leżą daleko na wschodzie i zagnębiać. Kwestya Galicyi wschodniej sprowadza się do sporu granicznego, który w przyszłości będzie musiał być jako taki załatwiony na drodze porozumienia między państwem ukraińskim a Polską.

Dopóki to się nie stanie, należy uczynić wszystko, aby tarcia narodowe złagodzić, krzywdy usunąć i stworzyć wszelkie warunki rozwojowe dla ludności ukraińskiej, objętej granicami państwa polskiego.

Pod tym kątem widzenia muszą być opracowywane wszelkie projekty załagodzenia istniejącego konfliktu, rany autonomii narodowej muszą ująć całość problemu w granicach państwa, a nie jego dowolnie obrano części i nie mogą one być przesądzeniem rozstrzygnięcia sporu granicznego.

Projekty te nie mogą też być takie, któreby jedna narodowość poddawały supremacji drugiej, gdyż to zamiast łagodzenia tarc, wzmożyłyby tylko ich ostrość i kto wie czy nie dopro-

Staraniem „Zycia“ Związku polskiej akad. młodzieży socjalistycznej odbędzie się dziś w niedzielę 26 bm, o godz. 5 pop. w sali ratuszowej

PRELEKCYA

— postać na Sejm łow. —

Ignacego Daszyńskiego

na temat: „Zagadnienia pracy“

Krzeseła w cenie 300 mk. Wstęp na salę i na galerję 150 mk.

Wiec pracowników państw. zakazany!

Atak rządu na obywatelskie prawa

Zwołany na dziś przez różne związki pracowników państwowych wiec, został przez policję lwowską, na polecenie min. spr. wewnętrznych zakazany. Oto brzmienie tego historycznego dokumentu:

Wskutek reskryptu Ministerstwa Spraw wewnętrznych z dn. 24. lutego br. Nr. Bf. 358/22 Dyrekcya policji zakazuje na zasadzie § 6. lit. Bf. ust. z 5. maja 1869 Nr. 66 dz. p. p. odbycie się zwołanego tu ogólnego wieceu pracowników państwowych w dn. 26. lutego 1922 o godz. 10-tej rano w sali „Sokoła Macierzy“ z porządkiem dziennym:

1) Nieuwzględnienie żądań prac. państw. i nieprzyjęcie delegacyi przez rząd i prezydenta ministrów;

2) a) skreślenie awansu czasowego uchwałą Sejmu z 17. lutego 1922;

b) zasadnicza zmiana ustawy o uposażeniu;

3) stabilizacya 50 proc. dodatku a to, z przyczyny, ponieważ wedle postanowienia powołanej na wstępnie ustawy, zgromadzenia publiczne są niedopuszczalne.

Przytym na zasadzie wyżej powołanego reskryptu min. zaznacza się, że Związki pracown.

państw. zostały już we właściwym czasie powiadomione o stanowisku minist. względem podobnych wystąpień protestacyjnych, niezgodnych z prawami (1) nie obowiązującymi (1) z powagą stanu urzędniczego.

Przeciw powyższej rezolucyi przysługuje prawo rekursu do Województwa lwowskiego, które wnieść można przez Dyrekcya policji w przeciągu dni 14-tu licząc od dnia doręczenia.

Rekurs nie ma mocy wstrzymującej.

Dyrektor Policji:

Reinfänder m. p.

A więc do tego doszło, że wiece pracowników państwowych są niezgodne z prawem, chociaż konstytucya i wszelkie prawo gwarantują wolność obywatelską każdemu. Licuje zatem z powagą stanu urzędniczego, gdy urzędnik nie ma całych spodni, ale nie licuje protestować przeciwko temu stanowi rzeczy.

Zakaz ten jest zamachem na prawa obywatelskie pracowników państwowych i nie może pozostać bez energicznej odpowiedzi.

10 lat pokoju dla Europy.

Propozycya L. Georg'a

LONDYN, 25. II. (Pat). Reuter. Wedle „Daily Chronicle“ ma Lloyd George zamiar proponować w Genewie zawarcie rozejmu 10-letniego w całej Europie. W tym czasie będzie się musiała rozpocząć odbudowa gospodarcza Europy. Wszystkie państwa sprzymerzone i państwa dawniej nieprzyja-

cielskie będą się musiały zobowiązać szanować wzajemnie swe granice i powstrzymać się od wszelkich ataków. Maja się one poświęcić zupełnie pracy pokojowej, ustaleniu finansów, rozwojowi handlu i przemysłu i przeprowadzeniu u siebie stosownie do ogólnego planu, rozbrojenia sił wojennych lądowych.

wadziłoby do powtórzenia strasznych miesięcy z końca 1918 i początku 1919, niewykluczających jeszcze groźniejszych zakwień wojennych. Jeżeli więc ktoś zabiera się do tej sprawy w zamiarze pacyfikacji kraju, musi to czynić z ogromną ostrożnością, aby się nie stał mi-

mowolnym sprawcą burzy.

Tych kilka uwag chcieliśmy rzucić dla oświecenia tego niezwykle trudnego zagadnienia, które i w szeregach robotniczych jest przedmiotem ożywionych, dyskusyi.

Konferencya genueńska uzna istniejące traktaty.

BUKARESZT, 25. II. (Pat.). Koła polityczne zapewniają, że wedle przekonania przedstawicieli wszystkich państw, wchodzących w skład małej ententy, konferencya genueńska powin

na przyjąć za podstawę obrad istniejące traktaty i nie pozwolić na żadne wnioski, któreby zmierzały do naruszenia tych traktatów.

Plany wydzierżawienia kolei.

WARSZAWA, 25 lutego. „Kurier Poranny“ donosi: W kołach politycznych rozeszła się pogłoska, iż niezależnie od zamiaru wydzierżawienia osobom prywatnym salin malopolskich, rządowi podsuwaną jest myśl oddania w eksploata-

cyę prywatną kolei. Mówiono nawet w kołach sejmowych, jakoby p. ministrowi skarbu złożono parę bardzo dogodnych finansowo ofert. Niewątpliwie wszelkie tego rodzaju pomysły będą odrzucone.

Stracenie mordercy Landru.

PARYŻ, 25 lutego (Pat.). Prezydent Millerand odrzucił prośbę Landru o ułaskawienie. Stracenie skazanego nastąpi z początkiem przyszłego tygodnia.

WIEDEN, 25. II. (Pat.). „Wr. Allg. Ztg.“ donosi z Paryża: Morderca kobiet Landru został

dziś rano stracony w więzieniu wersalskiem. Nie przyjął on pociech religijnych, a prosił jedynie obrońcę, aby mu towarzyszył do samej gilotyny, poczem pozwolił spokojnie przywiązać się do szafotu.

Straszne położenie więźniów pol. w Kownie.

WARSZAWA, 25. II. (Pat.). Minister spraw zagranicznych wysłał do sekretarza generalnego Ligi narodów Erika Drumonda depeszę następującej treści: Dowiadujemy się, że Polacy trzymani w więzieniach kowieńskich za sprawy polityczne, chorzy są na tyfus. Warunki higieniczne w tych więzieniach są straszne: 117 więźniów mieści się w celi, w której jest miejsce tylko dla 96. Więźniowie pozbawieni są środków desygnacyjnych, lekarze nie są dopuszczani do chorych, wobec czego choroby rozszerzają się z zaskakującą szybkością. Dowiadujemy się o 5-ciu wypadkach śmiertelnych. Z górą 35 więźniów zapadło na tyfus. Więźniowie polscy, młodzi chłopcy, przeszło od roku przebywający w więzieniu, skazani są wszyscy na śmierć, jeżeli nie będą mieli szybliej pomocy. Mam zaszczyt prosić Pana Sekretarza Generalnego o wywarcie nacisku na rząd litewski w imieniu uczuć ludzkości, aby natychmiast polepszone warunki higieniczne w więzieniach kowieńskich.

Dodatek drożyzniany dla Inwalidów

WARSZAWA, 25. II. (Pat.). Sprostowanie. — Redakcja „Dziennika Sejmowego“ prosi o zamieszczenie następującego sprostowania:

Do sprawozdania z ostatniego posiedzenia sejmu wkradła się fatalna pomyłka. Ustawa uchwalona przez sejm na podstawie referatu p. Regeera dotyczy podwyższenia dodatku drożyznianego inwalidów i wdów po nich, a nie weteranów w b. dzielnicy pruskiej, a dodatek podniesiono do wysokości 39-krotnej renty ustawowej, udział zaś państwa w pokryciu przewidzianej podwyżki, podwyższono 15-krotnie.

Redakcja „Dziennika Sejmowego“.

O DZIERZAWĘ DRUKARNI PAŃSTWOWEJ.

WARSZAWA, 25. II. (Pat.). Niektóre dzienniki warszawskie podały wiadomość, iż minister spraw wewnętrznych polecił Prokuratorowi Generalnej wydzierżawić Drukarnię Państwową przy ul. Wawerskiej, partyi P. P. S. za sumę 100 000 młk. miesięcznie. Wiadomość ta nie jest zgodna z prawdą, gdyż minister spraw wewnętrznych od dnia 10 grudnia z. r., to jest od daty likwidacji i przekazania w myśl uchwały Rady ministrów Drukarni Głównemu Zarządowi drukarni państwowych, nie ma z wymienioną drukarnią nic wspólnego, a przeto nie mógł zawierać umowy dzierżawnej, ani też wydawać zarządzeń i zleceń co do tej drukarni.

Sowiety przeciw internowanym w Polsce Ukraincom.

Ukraińskie Poselstwo Radzieckie w Polsce ma zaszczyt podać do wiadomości Rządu Republiki Polskiej co następuje:

Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dotychczas istnieją obozy internowanych armii t. zw. Ukraińskiej Republiki Ludowej (U. N. R.) jako zorganizowane formacje wojskowe wrogich Ukraińskiej Republice Radzieckiej żywiołów.

W obecnej chwili internowani z b. wojska UNR. rozmieszczeni są w trzech obozach, mianowicie w Kaliszu Szezyptornie i Strzałkowie. Obozy te noszą nazwę oddzielnych grup „wojsk UNR“ i podzielone są na oddzielne dywizje ze sztabami i wszystkimi wojskowymi formacjami, tak półowami, jak i zapasowemi. We wszystkich tych obozach co dnia odbywają się ćwiczenia wojskowe, pełni się służba wartownicza, funkcjonują kursa wojenne, a w związku z tem wydawane są rozkazy wojskowe „po wijskam UNR“ i pszczególnym dywizjom za wiedzą i pozwoleniem polskich władz obozowych.

Szczegółowo dane o organizacji wojskowej tych obozów i o wroziej ich działalności względem UNR przytoczone są w specjalnem memorandum, załączonem do niniejszej noty.

Taki stan rzeczy stanowczo sprzeciwia się V. art. Ryskiego Traktatu Pokojowego.

Wobec powyższego Rząd Ukrainy nalega, ażeby Rząd Polski przedsięwziął rzeczywiste kroki, celem faktycznego wykonania art. V. Ryskiego Traktatu Pokojowego i swych zobowiązań, wyszczególnionych w nocie p. Dabskiego z dn. 24. lutego 1921 roku, a mianowicie:

1. Ażeby wojskowa organizacja armii UNR. internowanych w obozach na terytorium Polski, która to organizacja polega na podziale na wojskowe formacje i szlaby, w mundurze wojskowej, szkołach wojennych, rozkazach wojskowych, karach dyscyplinarnych itd. była całkowicie skasowana.

2. Ażeby obozy z tymi internowanymi przeszły do rozporządzenia Ukraińsko-Rosyjsko-Polskiej Mieszanej Komisji Repatryacyjnej w Warszawie, obowiązkiem której będzie dokonać repatryacji tych obywateli, którzy wyrażą chęć powrotu na Ukrainę, by skorzystać z praw wynikających z amnestyi Wszechukraińskiego Centralnego Komitetu Wykonawczego z dnia 30. listopada 1921 r.

Warszawa 17-go lutego 1922 r.

Ukraińskie Poselstwo Radzieckie w Polsce.

Z powyższej noty wynika, że bolszewikom nie zbywa na tupecie i pewności siebie, z jaką wydają polecenia i „ukazy“ rządowi polskiemu.

Chroń swój dobytek

— przed —

złodziejem i pożarem.

Składaj pieniądze w Pocztowej Kasie Oszczędności.

Wszystkie urzędy pocztowe w państwie — przyjmują i wypłacają wkłady.

Całkowita suma oszczędności oprocentowana w wysokości 3 od sta rocznie

Międzynarodowy kongres sanitarny w Warszawie.

WARSZAWA, 25. II. (Pat.). Jak się dowiaduje „Przegl. wiecz.“, Sekretaryat Ligi N. nadesłał dziś rządowi polskiemu depeszę, podpisaną przez sir Erika Drumonda w sprawie zwołania do Warszawy kongresu sanitarnego. Do prowadzenia szczegółowych pertraktacji z rządem polskim upoważniony jest wys. komisarz Ligi dla spraw walki z epidemiami, dr. Reichmann.

Wznowienie liceum Krzemienieckiego.

WARSZAWA, 25 lutego. Dwoma rozkazami Naczelnego Wodza zostało postanowione wznowienie liceum Krzemienieckiego, uposażonego majątkami leśnymi i rolnymi.

Wskutek wypadków wojennych wskrzeszenie uczelni Tadeusza Czackiego uległo zwłoce. Obecnie sprawa znajduje się na dobrej drodze.

Gdy Rada Ministrów zatwierdzi statut liceum Krzemienieckiego a Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych odda mu w Zarząd i użytkowanie majątki, zacznie się nowa era działalności tej ważnej instytucji.

USTAWA ROLNA NA LITWIE.

KOWNO 25. lutego (Pat.). Rząd litewski opracował i wydał ustawę o reformie agrarnej. Ustawa określa maximum posiadania na 150 ha. Reformie agrarnej nie podlegają majątki cudzoziemców, a mianowicie tych, którzy uznani byli za cudzoziemców przez rząd carski. Mają oni prawo wysprzedania swoich majątków w ciągu lat trzech.

SOCYALISCI W WIĘZIENIACH SOWIECKICH.

LONDYN, 25. II. (Pat.). Komitet wykonawczy drugiej międzynarodówki ogłasza oświadczenie w sprawie traktowania socjalistów i przeciwników politycznych sowiektów we więzieniach sowieckich. Komisya zwraca się do kierowników drugiej międzynarodówki z prośbą o interwencję u rządu sowiektów w interesie tysięcy towarzyszy, znajdujących się w więzieniach sowieckich.

Wielki związek zawodown w Ameryce.

PARYŻ, 25 lutego (Pat.). Z Chicago donoszą do „New York Herald“, że planowane jest utworzenie wielkiego związku zawodowego, w którego skład weszłoby 2,000,000 robotników. Wczoraj plan ten jeduomyślnie zatwierdziła konferencya kolejarzy i górników amerykańskich i stowarzyszeń blisko nich stojących. Urzeczewistnienie tego planu zjednoczyłoby 17 organizacji robotniczych pod przewodnictwem kolejarzy i górników.

Podpisujcie polską pożyczkę państ.

Demagogia wyborcza w Sejmie.

Od jakiegoś czasu teren sejmowy jest widownią licytacji demagogicznej z oznaczeniem jaknajbliższego terminu wyborów do sejmu. Najwięcej krzyku robi narodowa demokracja, która jednak podczas ostatniego w tej sprawie głosowania w sejmie, zachowała się w ten sposób, aby broń boże jej wniosek nie uzyskał większości. Mianowicie poważne grono posłów tego stronnictwa dyskretnie opuściło salę sejmową tuż przed głosowaniem.

W dyskusji nad tą sprawą imieniem klubu PPS. przemawiał tow. **Lieberman**, który między innymi oświadczył:

Jesteśmy za przyspieszeniem terminu nowych wyborów i żądamy jaknajśpieszniejszego ich rozpisania. Gdyby wybory odbyły się 25. czerwca, to pragnienia mojego stronnictwa i interes jego byłyby zaspokojone. Sądźmy jednak, że rozpisanie wyborów do nowego Sejmu powinno się zdecydować nie ze stanowiska jednego, dwóch, czy więcej stronnictw, tylko ze stanowiska interesu całej ludności i całego państwa. (Głosy: Słusznie). Interes całej ludności domaga się, ażeby jaknajprędzej przystąpić do wyborów (potakiwania), ale w taki sposób, żeby ludność miała zagwarantowaną zupełną swobodę wypowiedzenia swojej woli. (Okrzyki: Stan wyjątkowy, a może więzienie). Przedewszystkiem, żeby przystąpić do rozpisania wyborów, muszą gwarancje ustawowe dla wolności głosowania być przez sejm uchwalone.

A teraz pytam się, co musi Sejm uczynić, aby ten cel osiągnąć? Przedewszystkiem musimy uchwalić ustawę o ordynacji wyborczej i wszystkie te ustawy, które z nią pozostają w związku i ugruntowują wolności obywatelskie.

Zapytuje się tych krzykaczy, którzy ciągle przerywają i nie są w stanie wysłuchać poważnych argumentów (wrzawa), ja się ich zapytuje, czy są w stanie podać kalendarzowy termin uchwalenia przez Sejm ordynacji wyborczej.

Otóż jeśli się nie jest w stanie podać kalendarzowego terminu uchwalenia ordynacji wyborczej, to czy nie jest niedorzecznością uchwalanie kalendarzowy termin samych wyborów? Dlatego Szanowni panowie, jakkolwiek szczerze wbrew krzykom i obelgom pragnę szybkich wyborów, nie chcę jednak z terminu wyborów robić demonstracji. Nie chcę brać udziału w

waszej licytacji i konstatuję, że w Komisji najwięcej opóźniają swoimi długimi mowami uchwalenie ordynacji ks. Lutosławski i Bagiński. (Brawo). Jesteśmy za przyspieszeniem wyborów nie dlatego, że nam śpieszno jest do tej większości rządowej, która, jak powiedział kol. Poniatowski ma się utworzyć w przyszłym Sejmie. Jesteśmy za przyspieszeniem wyborów także nie dlatego, że Konstytuanta spełniła swoje zadanie. Panowie koledzy, gdybyście przeczytali Konstytucję, tobyście doszli do przekonania, że jest ona raczej fragmentem Konstytucji aniżeli Konstytucją.

Gdyby ci panowie, którzy tutaj tak krzyczą przeczytali art. 126 Konstytucji, toby się przekonali, że Konstytucja obowiązuje wprawdzie z dniem ogłoszenia, ale o ile chodzi o te sprawy, co do których nakazano w Konstytucji uchwalenie nowych ustaw, to Konstytucja nie obowiązuje z dniem ogłoszenia, tylko z dniem wejścia w życie tych ustaw, których jeszcze nie ma. Jedną z podstawowych zasad Konstytucji jest odpowiedzialność nie tylko polityczną, ale i sądową Rządu. Ale w tej samej Konstytucji powiedziano, że ustawa o odpowiedzialności sądowej Rządu, ma być dopiero uchwalona, a póki się jej nie uchwali, to zasada odpowiedzialności Rządu nie obowiązuje.

Gdybyście panowie popatrzyli na te państwa, które wraz z nami, wraz z Polską powstały na gruzach mocarstw zaborczych, lubiły sobie po wojnie ustroj republikański, tobyście się przekonali, że tak nie postąpiła żadna Konstytuanta, jak wy nam doradzacie. Ani w Czechach, ani w Austrii, ani w Niemczech nie uchwalano najpierw terminu nowych wyborów, a potem ordynację wyborczą — lecz wręcz odwrotnie! Gdybyście zapytali historii, to również nie znajdziecie przykładu, by Konstytuanta uchwalala swoje własne rozwiązanie przed stworzeniem ustroju państwowego i ustawowem zabezpieczeniem go.

Apeluję do wszystkich kolegów, którzy mają poczucie prawa i zapytuje ich, czy Konstytucja nasza nie jest raczej zbiorem też, pięknych zasad, czy nie jest raczej dążeniem do urzeczywistnienia wielkich haseł demokratycznych, aniżeli realnem urzeczywistnieniem. Konstytucja nasza jest materialem dopiero, ale nie budową, a nas przecież naród wysłał do tego Sejmu, ażeby stworzyć ustroj państwowy, a nie zbiór też i ogólników. (Głos: To samo zrobiono 100 lat temu, frazesów, też nie wprowadzono w życie)... I dlatego powiadamy: najpród uchwalic ordynację wyborczą, a gdy tę ordynację wyborczą bedziemy mieli uchwaloną, wtedy niezwłocznie zastanowimy się nad terminem rozpisania wyborów.

Bolszewicy godzą się z Petlurą?

„Ukraińska Tribuna“ donosi, że między Petlurą a bolszewikami toczyć się mają pertraktacje pod następującymi warunkami: 1) Petlura wrócić ma do Sowdepji, 2) Petlura postawiony ma być przed trybunałem rewolucyjnym, który jednak po zasądzeniu go, udzieli mu ma natychmiastowej amnestyi, poczem Petlura mianowany ma być komisarzem do spraw wojskowych na Ukrainie.

Przed międzynarod. Zjazdem socjalistów

NAUEN, 25. II. (Pat.). Delegacje socjalistów niemieckich, belgijskich, holenderskich, duńskich i angielskich odbywają we Frankfurcie n. M. narady wstępne przed międzynarod. zjazdem socjalistów, który się odbędzie w dniach najbliższych.

Nr. 0,018.273.
 WARSZAWA, 11 lutego (Pat.). Przy dzisiejszem ciągnięciu 10% państwowej pożyczki premiowej wylosowano Nr. 0,018.273.

Komunikacja powietrzna.
 PRAGA, 25 lutego (Pat.). W dniu 1 marca otwarta zostanie komunikacja powietrzna na linii Praga-Strassburg-Paryż i na linii Praga-Warszawa.

PRAGA, 25 lutego (Russpress). Na wiosnę wznowione zostaje połączenie między Paryżem, Pragą a Warszawą. Wprowadzone będą nowe wielkie aerobusy, mieszczące 15 osób i zaopatrzone w 3 motory, z których jeden zapasowy. W ten sposób wykluczona jest wszelka możliwość katastrofy i komunikacja powietrzna staje się również bezpieczną, jak komunikacja kolejowa. Aerobusem kierują dwaj piloci.

Obrazki bez retuszu.

Wskazówki dla podróżujących tramwajami.

Zmieniony obecnie rozkład jazdy tramwajami, zniewala mnie do ogłoszenia niniejszych wskazówek, dla podróżującej publiczności — co sędzę — będzie w ogólnym interesie. Z jednej strony nauczy się publiczność korzystać z tramwajów lwowskich, bez wzywiania pomocy niebieskiej na dyrektora Tomkiewicza; z drugiej zaś strony będzie miała Dyrekcyję Miejskiej Kolei Elektrycznej gotowy subtrat do broszury, którą zamysła wydać p. t.: „Jak powinna zachowywać się P. T. Publiczność, chcąc korzystać z tramwajów M. K. E. nie naraziwszy się na ostry atak szalu“.

- Art. 1. Tramwajem lwowskim powinny tylko jeździć te osoby, które nie podlegają astmie, zawrotom głowy, atakom sercowym, paraliżowi postępowemu, histeryi lub temperamentowi cholerycznemu.
- Art. 2. Wozy tramwajowe kursują zupełnie indywidualnie w miarę warunków atmosferycznych, prądu, oraz dobrej, a nie-przymuszonych woli personalu służbowego.
- Art. 3. Publiczność może korzystać tylko z tych wozów, które czasami zatrzymują się na przystankach i to wyłącznie w tym wypadku, jeśli wozu nie zajmują opiekunowie ubogich, policjanci, teryciani wszystkich szkół miejskich, woźni magistracy, oraz inni panowie korzystający z wolnych biletów jazdy.

- Art. 4. Wozy oznaczone literami E. J. nie wchodzi w skład normalnego rozkładu jazdy i dyrekcyja M. K. E. nie bierze żadnej odpowiedzialności ani za kurs, ani za te wozy. Tramwaje E. J. kursują normalnie tylko w dnie Zaduszek, a wtedy wozy te, są oznaczone literami K. D., — E. D., — H. G. lub samem H, — to jest mianem wozów, pościąganych ze wszystkich linii tramwajowych.
- Art. 5. W porannych godzinach kursują wozy E. J. tylko w jedną stronę, t. j. w stronę cmentarza Łyczakowskiego, gdzie zatrzymują się wszystkie i wracają około 12-ej przed południem w kierunku rogatki janowskiej. Z rogatki jadą wszystkie wozy (jeden za drugim) znowu w kierunku cmentarza około 4:30 i powracają do miasta (ruchem mocno przyspieszonym) około 10:30 w nocy, aby się udać do remizy.
- Art. 6. Dyrekcyja M. K. E. nie bierze żadnej odpowiedzialności za ogłoszenia Dyrekcyi Teatrów miejskich, które opiewają, iż: „po każdym przedstawieniu czekają wozy na P. T. Publiczność“.
- Art. 7. Pasażerowie pragnący udać się na dworzec główny wozami E. D. lub K. D., powinni trzymać się następującego planu podróży:
 - a) (Podróż na E. D.). Wsiada się na Walach Hetmańskich do wozu idącego na Łyczaków, względnie na t. zw. Jałowiec. Na tej stacji końcowej czeka się chwile (30 do 85 minut) i wraca się do miasta. Na ścisk i gwałt koło kawiarni wiedeńskiej nie należy zwracać uwagi i trzymać się ściśle swego miejsca. O ile motor się nie psuje, lub prąd nie przestaje dochodzić, jest to tylko kwestyją jednej lub dwóch godzin, aby dojechać na dworzec.
 - b) (Podróż na K. D.). Wsiada się obok kawiarni wiedeńskiej do wozu idącego do parku Kilińskiego i w ten sam sposób co na E. D. dojeżdża się na dworzec główny.
- Art. 8. Wozami E. J. najlepiej dojechać można do rogatki janowskiej idąc pieszo, zaś na cmentarz Łyczakowski, jadąc karawanem.
- Art. 9. Wozy U. L. kursują tylko w wyjątkowo słoneczne poranki i w czasie festynów odbywających się na Wysokim Zamku.
- Art. 10. Posiadacze zakupionych kart jazdy na cały miesiąc, nie mogą skarżyć M. K. E. o oszustwo, jeśli w ciągu miesiąca nie mogli docisnąć się do wozów, lub jeśli dostawszy się do wozu, zostali wyrzuceni przez funkcjonariusza M. K. E. względnie rozżalonych współtowarzyszy podróży.
- Art. 11. Podróżni zgniczeni, zdławieni, uduszeni i okradzeni w wozach M. K. E. lub wyrzuceni z tychże wozów, czynią to na własny koszt, niebezpieczeństwo i odpowiedzialność.
- Art. 12. Wobec stałego przepełnienia w wozach M. K. E. zmienia się treść rozporządzenia c. k. ministerstwa kolei żelaznych z 30. września 1857 (dz. p. p. Nr. 138) o tym, iż nie „plucie na podłogę wozu“, ale „plucie na głowy lub ubrania współjadących“ — karane będzie kara od 2 do 200 koron waluty austriackiej.

Robotnicy! Kupujcie tylko w firmach „Dzienniku Ludowym” które dają ogłoszenia w

Wszystkie robotnicze kooperatywy i Czytelnicy nasi powinni kupować jedynie u firm, które ogłaszają się w naszym dzienniku.

Płacenie daniny we Lwowie.

Do dnia 24 bm. złożono w kasach miejskich około 16 milionów marek i 7 milionów w papierach wartościowych w kasie skarbowej, na poczet tej daniny, która miała być gotówką, złożona w kasach miejskich. Z dnia na dzień napływa coraz to więcej interesantów, którzy chcą się informować o wysokości wyznaczonej dla nich daniny. Termin informowania się minął już przeto informacji się nie udziela.

O ile to jest prawdą, w Krakowie złożono już z górą 100 milionów marek, z czego wynikałoby, że lwowscy płatnicy w mniejszym sto-

pieniu płacą, jak w innych miastach.

Przypominamy, że termin płatności połowy oznaczonej daniny upływa 14. marca b. r. Od dnia 15 marca płatnicy muszą płacić 5 proc. odsetki za każdy miesiąc, oraz ewentualne koszty egzekucji. Podania wniesione o rozłożenie daniny na spłatę ratami, lub r kurs przeciw wysokiemu wymiarowi daniny nie uprawniają do wstrzymania się z zapłatą pierwszej raty.

Danina musi być w przepisany terminie złożona.

WYROK ŚMIERCI.

Iwana Pakosza skazano na karę śmierci przez powieszenie, jednakże na podstawie ustawy amnestyjnej z maja z. r. zamieniono mu tę karę na 15 lat ciężkiego więzienia z włączeniem aresztu śledczego od 22 czerwca 1919.

Po ogłoszeniu wyroku obrońca zgłosił zażalenie nieważności.

Na tem zakończyła się rozprawa o godz. 7:30 wieczorem.

Awanturniczy kamienieznik.

W sobotę, w Sądzie okręgowym S. III odbyła się rozprawa Szmigielskiego T., kierownika kominiarskiego i Kogosa, majstra stolarskiego przeciw Katzowi, właścicielowi realności, oskarżonemu o pobicie wyżej wymienionych.

Katz mając z lokatorem swoim zatarg, nie pozwolił czeladnikowi kominiarskiemu na wyczyszczenie komina zatkanego przez Katza w pracowni Kogosa.

Wczwany kierownik kominiarski S. T. został wraz z Kogosem pobity przez Katza.

Pobity kierownik powrócił po raz drugi w asystencji żołnierza policyjnego i czeladnika by obowiązek swój spełnić, ale Katz i wówczas nie zezwolił na to mówiąc, że „złodziei i bolszewików trzeba bić”.

Pobici przedłożyli świadectwa lekarza sądownego.

W sprawie tej zeznawali: dozorcowa Katza, żołnierz policyjny Patyna i czeladnik kominiarski Eugen. Blicharski. Wszyscy zeznali zgodnie z aktem oskarżenia.

Z powodu nie stawienia się jednego ze świadków ze strony Kogosa — rozprawę odroczone. Skarżących zastępował Dr. Maurycy Wasser.

Komunikaty.

× WIECZOREK TANECZNY, staraniem Robotniczego Klubu Sportowego odbędzie się dnia 25/II. b. r. w sali Związku Rob. Keram, cznych, ul. Zielona 1. 7. Zaproszenia i bilety wydaje codziennie od godz. 6—7 Sekretaryat Klubu przy ul. Ormiańskiej 1. 2, II. p. —4

× SEKCJA MASZYNISTÓW I PALACZY zaprasza na niedzielę 26 lutego o godz. 11 przed poł. swych członków do lokalu W. Ormiańska 31, celem wyboru zarządu.

NA DOCHÓD REPATRYANTÓW SYBIRAKOW, odegrają uczniowie gimnazjum im. Henryka Jordana, należący do tamtejszego Koła Dramatycznego, dnia 4. marca b. r. o godz. 3:30 w Teatrze Małym, znakomitą, a dzisiaj znów aktualną, przez tragizm powrotu Sybira sztukę Lucjana Rydla p. t. „Na zawsze”. Wybór dzieła, pisanego przepiękną polszczyzną, jak nie mniej wzniosły cel przedstawienia ściągają z pewnością liczny zastęp słuchaczy z pośród młodzieży szkolnej i patryotycznych kół publiczności lwowskiej. Bilety do nabycia w „miastowej kasie teatralnej” (księgarnia B. Połonieckiego).

× BACZNOŚĆ ROB. KRAW! Firma Pana Eliasza Töpfera, ul. Jagiellońska 15, została zbojkotowana jako odpowiedź na locaut ze strony powyżej wymienionego pana. Z tego powodu prosimy robot. i robotnice omijać powyższą firmę.

× OCHRONA LOKATORÓW urzęduje w poniedziałki, środy i soboty od godz. 7 wieczorem w Ryńku 1. 3, II. p.

Likwidacja pomocy amerykańskiej

Polsko-amerykański komitet pomocy dzieciom zwija swą działalność z dniem 1. czerwca b. r. Z inicjatywy rządu w dniach 4 i 5 marca odbył się w tej sprawie konferencja w Warszawie, przy współudziale reprezentantów sejmu i rządu, oraz delegatów komitetów prowincjonalnych.

Od dnia 1. maja 1919 r. do 1. stycznia b. r. liczba dożywianych dzieci bez różnic wyznania i narodowości wynosiła milion 300.000, dla których wydano 670 milionów posiłków.

Ogólna wartość tej żywności wynosi 30 milionów dolarów.

Niebezpiecznie chwalić się znacniejszą gotówką.

Do Oświęcimia onegdaj przybył Abraham Feigenbaum z Wadowic celem załatwienia kilku interesów. Feigenbaum miał znacniejszą gotówkę przy sobie, z czego nie czynił tajemnicy.

Po załatwieniu spraw wieczorem udał się na dworzec kolejowy, aby odjechać do Wadowic. W drodze przed dworcem napadło na niego kilku opryszków i trącili go do rowu, poczem rękocięciem rewolweru zadano mu śmiertelne rany w głowę. Następnie bandyci zrabowali mu wszystką gotówkę i zbiegli.

Dopiero rano znaleziono zwłoki zamordowanego.

Śmierć cyganów na mrozie.

Podczas ubiegłych mrozów przez las rakowiecki pod Racimowem przejeżdżała banda cyganów, złożona z dwóch mężczyzn i dwu kobiet oraz troje dzieci. Zatrzymali się nocą w lesie i rozniecili ogień. Siedząc przy ognisku posnęli wszyscy i zamarli na mrozie.

Zwłoki ich pochowano obok cmentarza w sąsiedniej wsi.

Banda ta trudniła się wrózeniem z kart i rak oraz leczeniem chorych kobiet.

3 sali rozpraw.

MORDERCA KPT. WIKTORA PRZED SĄDEM PRZYSIĘGLYCH.

W dalszym ciągu postępowania dowodowego przesłuchano ojca oskarżonego Pakosza. Sw. stwierdził, że obw. przed kilku laty cierpiał na drgawki epileptyczne. Jako dziecko uczył się źle, do szkoły wiejskiej uczęszczał przez 10 lat; ucho dźwił powszechnie za „głupiego”.

Orzeczenie lekarzy - psychiatrów dra Sieradzkiego i dra Mańkowskiego uznaje obw. za zdrowego na umyśle, wobec czego odpowiada w pełni za swoje czyny. Jednak inteligencja jego jest mniejsza, niż u przeciętnego wieśniaka w jego wieku, co może wpłynąć na ewentualny wymiar kary, jako okoliczność łagodząca.

Sw. Horak ze Szczerca spotkał w dniu krytycznym śp. Kopcia pod eskortą obwintowanego na drodze polnej, wiodącej do Mikołajowa. — Pakosz spytał wówczas świadka, ile godzin trzeba na przebycie drogi do Mikołajowa, poczem zapytał świadka po cichu, jak daleko jest do końca wsi, gdyż tam jeńca „położy”.

To samo zeznał świadek Bernard, który również w krytycznym czasie rozmawiał z Pakoszem. Obaj ci świadkowie podają zgodnie, że ani w czasie rozmowy z obwintowanym, ani też później, gdy znajdowali się jeszcze przez dłuższy czas na drodze, wiodącej z Szczerca do Mikołajowa, nie zauważyli żadnych ludzi ani sań, dających w stronę Mikołajowa; obała to obronę Pakosza, który twierdzi, że jechał za nim obaj Michajłowie, kontrolując wykonanie rozkazu.

Sw. Myćko, chłop ruski ze Szczerca, stwierdza, że w czasie popełnienia zbrodni władze ukraińskie w Szczercu nie wydawały żadnych wyroków śmierci, nie słyszał też o rozstrzelaniach Polaków, poza tragiczną śmiercią kpt. Wiktora.

Gdy przewodniczący, sędzia Niewiadomski, zauważył w tem fisiejsu, że fakt powyższy wskazywał na to, iż oskarżony zastrzelił jeńca bez rozkazu — wywiązała się ostra scysya między obrońcą dr. Wołoszynem a przewodniczącym. Obrońca żądał mianowicie wyłączenia przewodniczącego z powodu stronniczego prowadzenia rozprawy.

Trybunał po naraździe odrzucił wniosek obrońcy jako nieuzasadniony, a widząc w nim uwłaczanie godności sądu, skazał dra Wołoszyna na 5000 mk. grzywny.

Po tym incydencie nastąpiły zeznania pozostałych świadków, poczem prok. Paklikowski wygłosił plaidoyer, żądając uznania osk. winnym zbrodni rabunkowego morderstwa.

Jako zastępca rodziny śp. Kopcia przemawiał adw. dr. Pieracki, który złożył oświadczenie, że rodzina denata likwiduje swoje pretensje

kwotą jednej marki, ponieważ ustawa wymaga od strony poszkodowanej dokładnego określenia sumy pieniężnej.

Dalszy ciąg rozprawy odbył się po południu. Obrońca w wywodach swych podkreślił wszystkie okoliczności, przemawiające na korzyść obwintowanego, poczem nastąpiło resume przewodniczącego i narada ławy przysięgłych.

WERDYKT.

Na pytanie główne co do skrytobójczego morderstwa sędziowie przysięgli odpowiadają 12 głosami tak. Drugie pytanie co do zbrodni rabunku zaprzeczono 11 głosami.

Jak Francya popiera niezależność gospodarczą Polski od Niemiec.

Układy z Niemcami w sprawie rozgraniczenia Górnego Śląska utknęły przy rozwiązywaniu kwestyi walutowej. Według traktatu wersalskiego środkiem płatniczym na polskiej części Górnego Śląska ma być przez 15 lat marka niemiecka. Łatwo zrozumieć, jakie niebezpieczeństwo tkwi w tem tak dla polskiego Górnego Śląska, jak i dla Polski. Marka niemiecka jest walutą kraju pokonanego w wojnie, obciążonego przynajmniej go haraczem, kraju który stracił kolonie zamorskie, oraz część terenów węglowych, rudy żelaznej i cynkowej i związanych z tymi pokładami do szczytu rozwoju doprowadzonych zakładów przemysłowych. Już w czasie tworzenia układu wersalskiego napewno wiedzieć można było, że marka niemiecka długi czas ulegać będzie wielkim wahaniom, że będzie zatem walutą dla przemysłu bardzo niewygodną, a to tem bardziej, jeżeli obowiązywać ma w dzielnicy innego państwa, mającego z zupełnie innych powodów niż Niemcy walutę małowartościową i również niestabilną. Wahania walutowe Polski i Niemiec nie idą równolegle, często we wręcz przeciwnych kierunkach poruszać się muszą i stąd stale wywoływać mogą zamęt we wspólności gospodarczej Polski i polskiego Górnego Śląska, przy różnych walutach politycznie zjednoczonych.

Nadto trudno zrozumieć, jak przy silnych wahaniami kursu marki niemieckiej, przemysł mający z tego powodu nierówne zapotrzebowanie pieniędzy, da sobie radę, będąc odłączonym od banku emisyjnego swej waluty? Dzisiaj zapotrzebowanie miesięczne przemysłu górnośląskiego, które ma zaspokajać banki, wynosi miliard marek niemieckich, a gdzieś są miliardy inwestycyjne — potrzebne z chwilą rozdziału Śląska na polski i niemiecki?

Traktat wersalski czyni Polskę gospodarczo zależną od Niemiec w dziedzinie najdrażliwszej, bo finansowej. Polska jest odpowiedzialną za dalszy rozwój swej części Górnego Śląska, ale, pomijając nieznośny ciężar kupowania wyrobów własnej dzielnicy za walutę obcą, teraz 18 razy droższą od marki polskiej — skąd Polska ma Śląskowi dostarczyć niemieckich marek w chwilach kryzysu, gdy zapotrzebowanie może być bardzo wielkie, a osiadłe na Śląsku banki niemieckie nie zechcą, czy nie będą mogły dostarczyć potrzebnej ilości znaków obiegowych?

Z chwilą, gdy na Górnym Śląsku poczęto się zastanawiać nad sprawami gospodarczymi związanymi z traktatem wersalskim, zmarły nie-

dawno dr. Bernard Diamand, podniósł myśl stworzenia banku francusko-polsko-śląskiego, opartego o miliardy marek niemieckich, spoczywających w skarbcach francuskich. Myśl tę zaakceptowali działacze śląscy, w sprawie tej był przez bardzo długi czas czynny specjalny delegat rządu polskiego w Paryżu, ale teraz gdy stoimy bezpośrednio przed objęciem Śląska, gdy ma dojść do skutku układ między Polską a Niemcami, a bank francusko-polsko-śląski mógłby dać Polsce w pertraktacjach niezależne wobec Niemiec stanowisko — o banku tym ani słycho, banku tego nie ma.

Traktat wersalski zmusza Polskę do zgody na obieg niemieckiej waluty na części jej terenu, zmusza ją, tedy do oddania tego terenu pod wielki wpływ gospodarczy banków niemieckich, zmusza Polskę do witania tych banków jako wybawców z ciężkich kłopotów.

Francya koryguje w ten sposób naszą jednostronnie skierowaną zagraniczną politykę gospodarczą, i zmusza do nawiązania bardzo ścisłych stosunków gospodarczych z państwem niemieckim. Wspólna waluta na polskiej części Górnego Śląska w pewnej mierze uzależnia Polskę i Niemcy od siebie, wiąże powodzenie gospodarcze przemysłowej Polski — przemysł polski poza Śląskiem z wyjątkiem włókienniczego, wobec Śląska jest stosunkowo mały — z powodzeniem waluty niemieckiej.

Konsekwencją waluty niemieckiej na Polskim Śląsku być musi nietylko działanie wielkich banków niemieckich prywatnych, ale także Reichsbanku (Banku Rzeszy) na terenie polskim bez względu na to, czy uda się ułożyć tak warunki, by filia „Reichsbanku“ działała na Śląsku, czy też współdziałanie banków prywatnych odbywać się będzie w centrali Reichsbanku w Berlinie.

Polska musi nawiązać gospodarcze stosunki z sąsiadującymi Niemcami, ale dziwnem jest i trudno zrozumiałem, że ją Francuzi do tego zniewalają i że zniewalają Polskę do nawiązania stosunków w niekorzystnych dla niej warunkach i to nie w dziedzinie racjonalnej wymiany towarów, lecz na terenie walutowej zależności.

Położenie Polski jest nieco upokarzające, ale przy rozumnym prowadzeniu spraw położenie to rychło minąć może, jeżeli będzie bodźcem dla obu stron do bardzo pożytecznego porozumienia gospodarczego. Gdy do tego dojdzie, przyznać trzeba będzie niemałą zasługę bardzo bezwzględnej wobec Polski francuskiej polityce gospodarczej.

Herman Diamand.

Smietniki -- czy piekarnie.

STANISŁAWÓW, w lutym 1922.

Związek Zaw. Rob. Przem. Spożywczego, donosi, że brud i niechlujstwo w piekarniach stanisławowskich, dochodzi do niebywałych rozmiarów. I oto rezultat działalności komisji higieniczno-sanitarnej, która przeprowadza kontrolę z polecenia starostwa, a które już na 14 dni uprzedziło właścicieli piekarni o mającej się odbyć kontroli. Śladami tymi poszła też Komisja higieniczno-sanitarna, bo gdyby przeprowadzała kontrolę w myśl przepisów, toby opieczętowano wszystkie piekarnie, lub zapanowałby raz na zawsze porządek.

Wo wszystkich tutejszych piekarniach (smietniki), które w istocie rzeczy odpowiadają urzędom smietciarek, gnieździ się mnóstwo karakonów, pluskiew, które dziesiątkami topi się w rozczynach, a myszy i szczury urządzają spacery a nawet i kąpiele w basenach, z których się bierze wodę do mieszania ciasta. Piece i stoły do wyrobu ciasta służą za miejsca wypoczynku dla robotników. Takie pokatne piekarnie zatrudniają elementy zbierane ze wszystkich zaułków miasta, a częściej pozamiejscowe, o których żadna władza ani kasa chorych, nie wie.

A takie haniebne wykorzystywanie robotników, matoleńskich przez tut. dorobkiewiczów piekarskich, u których pracują rob. 16 — 20 godz. w

dzień i noc, jakby na pośmiewisko publiczne i na kpiny z ustawy o zakazie nocnej pracy? Stojąc w obronie postulatu klasy pracującej zażądał Związek tutejszy interwencji u Inspektora pracy, — który oświadczył delegacji Związku Zaw. Rob. Przem. Spożyw., że postąpi w myśl ustawy z dnia 18. grudnia... I na tem się na razie skończyło.

Pracuje się w nocy nadal i najspokojniej... nie mówiąc o pracy w niedzielę i święta, zakazano ustawą. Przeprowadzona kontrola po piekarniach przez tut. Związek wykazała, że majstrowie zmuszają robotników do nocnej pracy, a gdy robotnicy nie godzą się na wybryki wyzyskiwaczy, wydalają ich z pracy. Tak wyrzucono 26 zorganizowanych robotników co wraz z ich rodzinami tworzy około 200 osób. Majstrowie piekarscy zasłaniają się zezwoleniem Inspektora pracy — na pracę nocną — a najwięcej między nimi wodzi rej niejaki Józef Wurzel, którego opinia zna z dobrego, jeszcze dotąd nieodwołanego uczynku, który wypiekając chleb dla policji, tłumaczy się, że musi i będzie nadal piekć w nocy... Drugi z rzędu to H. Karpen i Ska, która chce pozyskać względy wypożyczaniem garnituru sarniczekowego.

Do p. Inspektora pracy się zwracamy. Zaznaczamy, że majstrowie piekarscy — prze-

ważnie żydowscy — ignorują ustawę o zakazie nocnej pracy i o 8. godzinnym dniu pracy i powiększają szereg bezrobotnych, pozostających w najskrajniejszej nędzy. Winę i odpowiedzialność za pogwałcenie ustawy ponoszą władze kompetentne, a zwłaszcza województwo, które temu nie wolno dalej tych stosunków tolerować. Musi się ukrócić samowolę pogromców ustawy.

Już wyszła z druku i jest do nabycia w Administracji „Dziennika Ludowego“

KAZIMIERZA CZAPIŃSKIEGO:

„Czarna Ofensywa“

Cena 150 Mkp.

Saliny we wschodniej Małopolsce.

SZELMOWSKA POLITYKA I GOSPODARKA.

Już od dłuższego czasu rząd zamierzał od ad saliny we wschodniej Małopolsce w prywatne przedsiębiorstwo. Już dnia 1 stycznia przemysłowcy mieli je odbierać, ale na interwencję P. P. S. w sejmie rząd na razie wstrzymał te swoje plany, ale to jest tylko stan chwilowy, bo tymczasem urabia się opinia, że saliny przynioszą deficyt, wobec czego należy je wydzierzać w prywatne ręce. Wprawdzie deficytu nie było, ale aby naprawę go wykazać, główna dyrekcja salin w Warszawie wydała rozporządzenie do salin, aby zredukowały częściowo robotników, przez co uzyskały zmniejszenie ruchu, który jest w tym stanie, aby się tylko koła obracały.

Na brak soli cierpi całe społeczeństwo w całej Małopolsce, ale jednak w salinach, na przykład w samym tylko Stebniku leży 15 wagonów w topkach soli, 7 i pół wagonów nieopłkowej soli, o innych salinach już nie wspominamy. Zapytałyby więc należało szanowną dyrekcję w Warszawie, czy myśli tę sól marynować? Czy może wogóle społeczeństwo nie potrzebuje tej soli? Możeby szanowna Dyrekcja wyjaśniła tę sprawę. Stwierdzamy, że ta gospodarka jest prowadzona celowo, aby saliny umieruchomić, a potem puścić je na bęben...

Chce się na gwałt wykazać deficyt, że się kopali soli nie opłaca prowadzić. Robi się to celowo w interesie prywatnego kapitału. Poczóż ma całe społeczeństwo z tego korzystać — będzie lepiej, gdy będzie dwóch czy trzech kapitalistów mogło się bogacić i te miurdy, ten wielki skarb z ziemi polskiej wyssać i wywieźć za granicę.

Rząd polski nie dba o to, że na polskiej ziemi po wojnie pozostały gruzy. Państwo zniszczone i zamiast wyzyskać skarby, jakie są na ziemi polskiej, aby odbudować i usunąć zniszczenie, to rząd idzie z pomocą obcemu czy swojemu kapitalowi, stara się oddać to wszystko, co ma, obcym, aby ci eksploatowali kraj, jego bogactwa i wzbogacali swoje kraje, tuczyli się wyzyskiem tutejszego robotnika. Dyabli wezmą wszystko i państwo, gdy wszystko wysprzedamy i staniemy się kolonią wyzysku dla obcego kapitału. A robotnik w tej sprawie ma także coś do powiedzenia. On tworzy bogactwa i nie da się dowolnie sprzedawać!

F. H.

NADESLANE.

Za rubrykę tę redakcja nie odpowiada

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr W. LAUTERSTEIN

L. clev. kliniki dermatolog. w Berlinie, b. sekund. szpit. 11711-1 powrót i ord. Lwów, Sykstuska 7, róg Stowackiego.

Dentysta-technik

JÓZEF SELZER

Lwów, ul. Gródecka 64 (naprzeciw kościoła św. Elżbiety). Pacjentów z prowincji załatwia się szybko

Ujarmiona Gruzja.

KOMUNISCI GRUZIŃSCY PRZECIW KOMUNISTOM ROSYJSKIM.

TYFLIS (Russpress). Sytuacja w prowincjach zakaukaskich, a specjalnie w Gruzji, jest niezwykle napięta. Przyczyną tego jest dwoistość władzy, działającej od chwili zajęcia Kaukazu przez bolszewików, Roszcząca sobie prawo do władzy w Gruzji, gruzińska partya komunistyczna przyjęła w poczet członków w czasie dyktatury mien-szewików wielu Gruzinów o głęboko wkorzenionem poczuciu narodowem, którzy pragnąc wprowadzić w życie zasady komunistyczne — dążą bezwzględnie do zapewnienia samodzielnosci Gruzji, jako republiki sowieckiej, związanej tylko federacyjnie z rep. R. S. F. S. R.

Tymczasem dowództwo armii czerwonej chce wrzec się myśli, że Gruzja zajęta zbrojnie jest krajem podległym Rosji sowieckiej i tworzy tam obok instytucji sowieckich szereg organów administracji wojennej i czczwyczejki dla walki z kontrrewolucją.

Wszystkie te organy, a specjalnie czczwyczejka wojenna wtrącają się do życia wewnętrznego mieszkańców, ignorując zupełnie miejscowe władze sowieckie, a wszelkie ich dążenia do u-niezależnienia się od władz wojskowych uważa za przejawy buntu, skierowane przeciw władzom centralnym.

Skutkiem tego wynikają ciągle zatargi i ostatecznie komunisty gruzińscy odseparowali się od komunistów rosyjskich, ponieważ nawet interwencja centr. kół partji komunistycznej nie odniosła skutku.

Powstania przeciwbolszewickie, jakie wybuchaly kolejno w Lecchumii, Swanacji, Abchazji, Mingreli, w poł. części Kachatii i w południowej Osatii, daly powód dowództwom czerwonym do rozwiązania gruzińskiej robotniczej gwardji czerwonej i rozszerzenia działalności czczwyczejki wojennej w miejscowościach, będących dotąd pod bezpośrednią władzą miejscowych czczwyczejek gruzińskich. Czczwyczejka wojenna wzięła się między innymi do walki z miejscowymi partjami demokratycznymi i socjalistycznymi, wynikiem czego było rozstrzelanie szeregu działaczy politycznych, pozostałych w kraju po zajęciu Gruzji przez bolszewików. Egzekucje te wywołaly oburzenie wśród ludności.

Powyższe wypadki wywołaly konsternację w gruzińskich kołach komunistycznych i na zjeździe w Tyflisie, który się odbył w grudniu z. r., postanowiono zwrócić się z kategorycznym zapytaniem do centr. kom. rosyjskiej partji komunistycznej, czy polityka dowództwa czerwonego w Gruzji uprawiana jest w porozumieniu z rosyjską partją komunistyczną. W razie otrzymania odpowiedzi potwierdzającej, postanowiono przylączyć się do grup gruzińskich demokratycznych dla wspólnej walki przeciw ciemnościom.

Jaka partya otrzymała odpowiedź, dotąd nie wiadomo; na razie wynikiem jej odezwj jest pospieszna koncentracja oddziałów armii czerwonej w Gruzji. Krązą również pogłoski o mającym nastąpić zajęciu okręgu batumskiego przez Turków. Wszystko to powoduje coraz większe wrzenie wśród ludności.

3 muzyki.

KONCERT UCZNIÓW KONSERWATORYUM 22. II. 1922.

Pragnąc przyjsć rodzicom zmarłego kolegi z materialną pomocą, urządzili uczniowie i uczennice konserwatorium koncert na ich dochód. Na program tej zajmującej produkcji złożyło się ośm numerów solowych i dwa zespołowe, t. j. kwartet smyczkowy i trio fortepianowe. Jako solisci wystąpili najlepsi uczniowie i uczennice trzeba przyznać, że popis ich wypadł zupełnie zadowalająco, mimo, iż koncert naprędce aranżowany nie pozwolił na cyzelowanie najdrobniejszych szczegółów. Niektóre numery programu wzniosły się nawet ponad zwykły poziom popisów uczniowskich, jak n. p. Polonez B-dur Chopina, odegrany przez p. Z. Habiszewską (uczeńca prof. Friemanna) i występ p. E. Müllera (uczeńca p. Z. Kozłowskiej), odznaczającego się pięknym głosem i wcale udatną interpretacją.

Koncert ten był bardzo dobrą próbą rozwoju konserwatorium, które osiągnęło tego wieczoru całkowity sukces moralny.

Władysław Gołębiowski

Różne.

EKSPORT ŁODZI DO AMERYKI. Polsko-amerykańska Izba handlowa przyjęła ofertę łódzkich fabryk wyrobów wełnianych i zapowiedziała nadejsćie znacznych zamówień do Ameryki południowej.

MANIFESTACJE BEZROBOTNYCH odbyły się w Londynie i Wiedniu. Zgromadzeni domagali się wznowienia pracy.

„MUR” OD WSCHODU. Prasa niemiecka nazywa traktat handlowy polsko-francuski murem, zamykającym Niemcom dostęp do Wschodu.

NIEMCY BRONIA SIĘ PRZED KAPITAŁEM ZAGRANICZNYM. Niemieckie fabryki czekolady z wyjątkiem fabryki Sarroti, utworzyły trust pod przewodnictwem dyr. Maksymiliana Hoffmanna w celu niedopuszczenia kapitałów zagranicznych do Niemiec. Donosi o tem „Robotnik Śląski”.

JUBILEUSZ PRZYBYSZEWSKIEGO W GDANSKU. W sali t. zw. „Keiserdorf” w Gdańsku odbyła się uroczysta Akademia jubileuszowa ku czci Stanisława Przybyszewskiego. Sala była tak pełna publiczności polskiej, że wiele osób musiało odejsć, nie znalazłszy w niej miejsca. Przemawiali: dr. Panecki i red. Bol. Bourdon, poczem odegrano ostatnią scenę 3-go aktu sztuki Przybyszewskiego „Śluby”. „Clou” Akademii stanowił wykład Zdzisława Debickiego, który na ten dzień specjalnie przybył z Warszawy, by dać wyraz uczuciom, jakie zawsze żywi dla jubilata owa „Młoda Polska”, wspólnie z nim przed 30-tu laty walcząca o wysokie walory sztuki. Akademię zakończył dr. Kubacz słowami wdzięczności dla jubilata za patriotyczne zajęcie się przez niego sprawą gimnazjum polskiego w Gdańsku. Jubilat dziękując za piękną uroczystość, wyraził się, że „wszystkiem, czem go Bóg obdarował, rad jest służyć sprawie polskiej”.

ODBUDOWA FRANCYI. Imponujące cyfry w sprawie odbudowy tej części Francji, którą zniszczyła wojna, podano podczas obrad parlamentu francuskiego. Ilość domów zburzonych w r. 1918 wynosiła 280.147, uszkodzonych 422.736. Tymczasem jeszcze rok temu zdążono naprawić 278.834 domy, z końcem zaś zeszłego roku było gotowych i odnowionych 335.470. W tym samym czasie prawie wszystkie drogi, koleje i kanały zostały kompletnie oddane do użytku. Na 4.481 zburzonych fabryk, 3986 od pół roku jest już w ruchu, dając zajęcie 423.741 robotnikom.

Wiejscy producenci ukarani za paskarstwo.

Wiejscy producenci, tak obszarnicy, jakoteż chłopci, uprawiają najpoporeczywszy pasek artykułami spożywczymi. Obecnie drożyna wrosła do niebywałych granic i niewiadomo, co czeka nas na przednowku.

Urząd walki z lichwą karze grzywnami lub więzieniem tych paskujących wieśniaków, których publiczność na targach miejskich odda w ręce policyi. Ukaranych w ostatnich czasach jest znaczna liczba a część ich podajemy obecnie.

Za lichwę przy sprzedaży mleka: Wiktorję Moson z Krzywczyc i Teklę Pirog z Rzęsny skazano po 10.000 mk. grzywny, lub po 20 dni aresztu, Maryę Skiba z Pustomyt na 20 tys. mk., lub 40 dni ar., Alafię Czerwińską z Bolek dominikańskich na 1.000 mk. lub 7 dni ar., przyczem skonfiskowano 1.890 mk. uzyskanych ze sprzedaży zajętego mleka, podobnie ukarano Antoninę Krzesaj i Chłopów, oraz Jana Stacherskiego z Sołonki.

Za lichwę przy sprzedaży ziemniaków ukarano: Aleksandra Wowka z Gajów na 10.000 mk., lub 10 dni ar., oraz skonfiskowano 6.000 mk. uzyskanych ze sprzedaży ziemniaków, Michała Piakseja zarządcą folwarku z Barszczowie, na 10.000 mk., lub 20 dni ar. oraz konfiskatę 9.800 mk., Michała Howornucha z Doroszowa wielkiego na 2.000 mk. lub 10 d. ar. oraz konfiskatę 16.8000 mk., Szymona Balicza z Laszek królewskich na 5.000 mk., lub 14. dni ar. i konfiskatę 14.000 mk.

Za lichwę przy sprzedaży kapusty ukarano: Jana Roza z Zydatycz na 10.000 mk., lub 20 dni ar., oraz konfiskatę 6.270 mk.

Publiczność na placach targowych winna tych sprzedających, którzy przekraczają ceny wytyczne, oddawać w ręce posterunkowych lub kontrolorów targowych.

Komisarz aprowizacyjny Makowicz znalazł się.

STRYJ, w lutym /

Przed dwoma laty znikł nagle ze Stryja przydzielony do tuł. starostwa referent aprowizacyjny komisarz Makowicz. „Nieporządku” aprowizacyjne doszły były do szczytu, pasek rejonowanymi artykułami odbywał się jawnie, przydziały malały, a ludność burzyła się — ówczesny starosta des Loges zapewniał każdego, że przydzielono mu „peńle” prawdziwą z Liska, komisarza Makowicza, który „zrobi porządek”.

Makowicz przyjechał, chodził po mieście, ostro do rzeczy się zabrał, po pociągach konfiskował, robotnikom boryslawskim kilogramowe ilości maki, młyn nadrabiał... pasek jednak kwitł jak dawniej, owszem, przydziały zmalowały jeszcze bardziej...

Aż tu nagle gruchnęła wieść, że pan komisarz popełnił oszustwa zbożowe, a kiedy sprawa się wydała na przygotowany na podobną okoliczność paszport zbiegł za granicę. Prokuratorya tutejsza rozesała rzeczywiście listy gończe za panem komisarzem, Makowicz znikł jednak bez śladu.

W tym tygodniu dopiero pan komisarz ku ogólnemu zdumieniu dał „znak” życia... Mianowicie zjechał z całym na ten cel przygotowanym aparatem, rodziną i adwokatem i zgłosił się w prokuratoryi...

Izba radna uchwalila wprowadzić zezwolić, by pan komisarz z wolnej za czyny swoje odpowiadał stopy — lecz sprzeciwił się temu prokurator i zatrzymano Makowicza w aresztach. Sprawa odeszła do Lwowa i jest nadzieją, że pan komisarz wyjdzie z niej „obronną ręką”.

Sprawa budzi w mieście sensację.

3 ruchu robotniczego.

§ WALNE ZGROMADZENIE ZWIĄZKU PRAC. IGŁY GR. 13. odbędzie się w niedzielę 26 b. m. o godz. 10 przed poł. w lokalu własnym przy ul. Ormiańskiej 2, II. p.

§ NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE ROBOTNIKÓW MŁYNARSKICH odbędzie się dnia 26 lutego 1922, o godz. 11 przed południem Rynek I. 29.

Bankructwo Bolszewizmu

napisal

KAZIMIERZ CZAPINSKI

Posel na Sejm

Cena mk. 250.

Do nabycia w Administr. „Dziennika Lud.”

Inserujcie w „Dzienniku Ludowym”

UBRANIA MĘSKIE po 4.500, 6.000, 10.000 i 13.000
Ubrania dla chłopców
Sportowe i studenckie po 4.000, 6.500, 8.500 i 9.000
Spodnie i Pryczezy po 5.000 i 5.500
SPODNICE DAMSKIE po 1.500 PLASZCZE DLA
CHEŁPCÓW po: **2.000 i 3.000**

Wykonanie od najskromniejszych do najwykwintalszych z wybornych materiałów i dodatków. — Krój pierwszorzędny.

W większej ilości do sprzedania w lokalu „UNIVERSUM“ we Lwowie, ul. Bourlarda 5 (Boczna Batorego) od 10-1 i 3-6.

Przybory drukarskie

metalowe i drewniane: zakki, katniki, szufle, sztylety, regały, taśmy i t. d. oraz farby i masy do wałków, czcionki Odlewni Popelbauma, Wiedeń, maszyny drukarskie nożne i pospieszne polca: — — —
Uwaga! Dla uniknięcia nieporozumień zwracamy uwagę na adres: **KOŁŁATAJA 5 w PODWÓRZU.**

Jedynego rodzaju przedsiębiorstwo w kraju „**GRAFIKA**“
Marek Seide Lwów, Kołłataja 5 (w podwórzu).

OGŁOSZENIA.

ZDOLNYCH z kieciarzy, panien do pomocy i samodzielne spodniczarki poszukuje pracownia krawiecka **E. TÖPPER**, Jagiellońska 15.

MLEKO DWORSKIE litr 100 m. codziennie do nabycia mleczarnia **Kochanowskiego 14.**

SŁOMA na poszycie około 40 q i około 35 q siana zielonego dobrego ma zaraz do sprzedania: **JAN OMELUCH** Bołozynów poczta Sokółówka stacja Ożydów

DR. B. **MUHLBAUER**, specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych **Stryj**, ul. Mickiewicza 24. 53-8

CHOROBY weneryczne, skórne, zastarzałe — leczy specjalista **dr. FRISCH**, ulica **Walcowa 11.** Wstrzykiwanie tylko przed południem.

W chorobach skórnych i wenerycznych **Dr. LOLA FÜLLENBAUM** sekundaryusz szpitala powszechnego ordynuje od 3-6 popołudniu **Żółkiewska 33.**

NAJLEPSZE NASIONA
KWIATOWE, WARZYWNE I GOSPODARCZE

SKŁAD NASION: EDMUNDA L. W. W. RIEDLA
KWIATOWSKIEGO 1.3.

Cenniki na żądanie wysyłamy odwrotnie!!

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. MICHAŁ SALPETER
 Lwów, Sykstuska 17, ord. od 8-9 i 12-6.

Stowarzyszenie Spożywcze i Oszczędnościowe
BAZAR TOWAROWY
 Stow. zarej. z ograni. poręką w Stryju
 zwołuje na Niedzielę dnia 12 go marca 1922 o godzinie 3-ciej popołudniu do sali Związku stowarzyszeń drzewnych w Stryju przy ul. Zamkniętej 1. 1.

Roczne Walne Zgromadzenie
 z następującym porządkiem dziennym:

1. Zagajenie zebrania.
2. Odczytanie protokołu ostatniego Walnego Zgromadzenia.
3. Sprawozdanie Zarządu z czynności za czas od 1 stycznia 1921 do 31 grudnia 1921.
4. Sprawozdanie Komisji rewizyjnej z wnioskiem o udzielenie absolutorjum Zarządowi.
5. Wybór nowego Zarządu.
6. Wybór Rady Nadzorczej.
7. Wniosk.

UWAGA: W razie braku przewidzianego kompletu następnego Walnego Zgromadzenie odbędzie się tego samego dnia i w tymże lokalu o godz. 4-tej popołudniu i uchwały jego będą prawomocne bez względu na ilość obecnych.

Przewodniczący: **August Brumer.** Sekretarz: **Stefan Krechowiecki.**

Papiery bezdrzewny, conceptowy, drukowy, afiszowy, okładkowy, koperty i t. p. poleca „**GRAFIKA**“ **Marek Seide** Lwów Kołłataja 5 (w podwórzu). UWAGA: Celem zapobieżenia nieporozumieniom zwracam uwagę na adres: Kołłataja 5 (w podwórzu).

KONCES. ZAKŁAD INSTALACYJNY **JÓZEFA EINSCHLAGA** LWÓW, UL. KAMIŃSKIEGO 3 wylonuje urządzenia wodociągowe, naprawę tychże najryzykniej po cenach umiarkowanych.

OLIMOBIL WŁOSKI 1 para - 1.800 Mk. (OBUWIE) poleca Kooperatywom robotniczym, Kółkom rolniczym, d-orum Przedsiębiorstwo handlowe **Dr. KRUCZKOWSKI** Lwów, Snopkowska 1. 10. Sprzedaż detaliczna w Pasażu Mikołajczaka naprzeciw Kina „LUX“. — Hurtownikom opust.

PIECZECIE MONOGRAMY TABLICE
 Wykonuje najtaniej bo pracownia na I. piętrze. Rytownik **D. Weiss** Lwów, Sykstuska 13. Zamówienia z prowincji uskuteczana odwrotnie.

ALOJZY HÜBNER Lwów, Rynek 38 poleca **ARTYKUŁY FARBOWE -- I GOSPODARCZE. --**

Niebywała okazja! **Auta ciężarowe** zupełnie nowe (wprost z fabryki) o pojemności 5 ton — 40 HP maszynne pneumatyki, marki Pirelli, przednie koła 820/20, tylne podwójne 1050/140. (Kompletne narzędzia. — Motor czterocylindrowy blokowy) loko Dziedzice lub Bielsko. Zgłoszenia: **W. LOBERT**, z listami **N. EICHNER** Bielsko na Śląsku Kolejowa 17.

KONKURS na posadę kasjera z poborami XI st. służbowego — urzędników państwowych. — Warunki kwalifikacyjne jak dla kasjerów rządowych. Odpowiednio udokumentowane podać na przyjmuje do dnia 10 marca 1922 **DYREKCJA POWIATOWEJ KASY CHORYCH LWÓW, SAKRAMENTEK 4.**

STAMPILIE kauczukowe i metalowe wykonuje najtaniej rytownik **I. Goldgeier** Lwów, Sykstuska 17.

TABLICE lano i malowane wykonuje najtaniej rytownik **I. Goldgeier** Lwów, Sykstuska 17.

Akuszka **BONN** udziela porad fachowych pod dyskrecją we Lwowie, ul. Łyczakowska 1. 66 (róg Hausnera)

50% OSZCZĘDNOŚCI prądu elektrycznego dają **ŻARÓWKI** **B. PANZER** wypełnione gazem marki „**TUNGSRAM**“ Do nabycia w najtańszym źródle, zakupu wszelkich materiałów najlepszej jakości, do instalacji elektrycznych **Lwów, Kopernika 12**